

Πρωτομαγιά

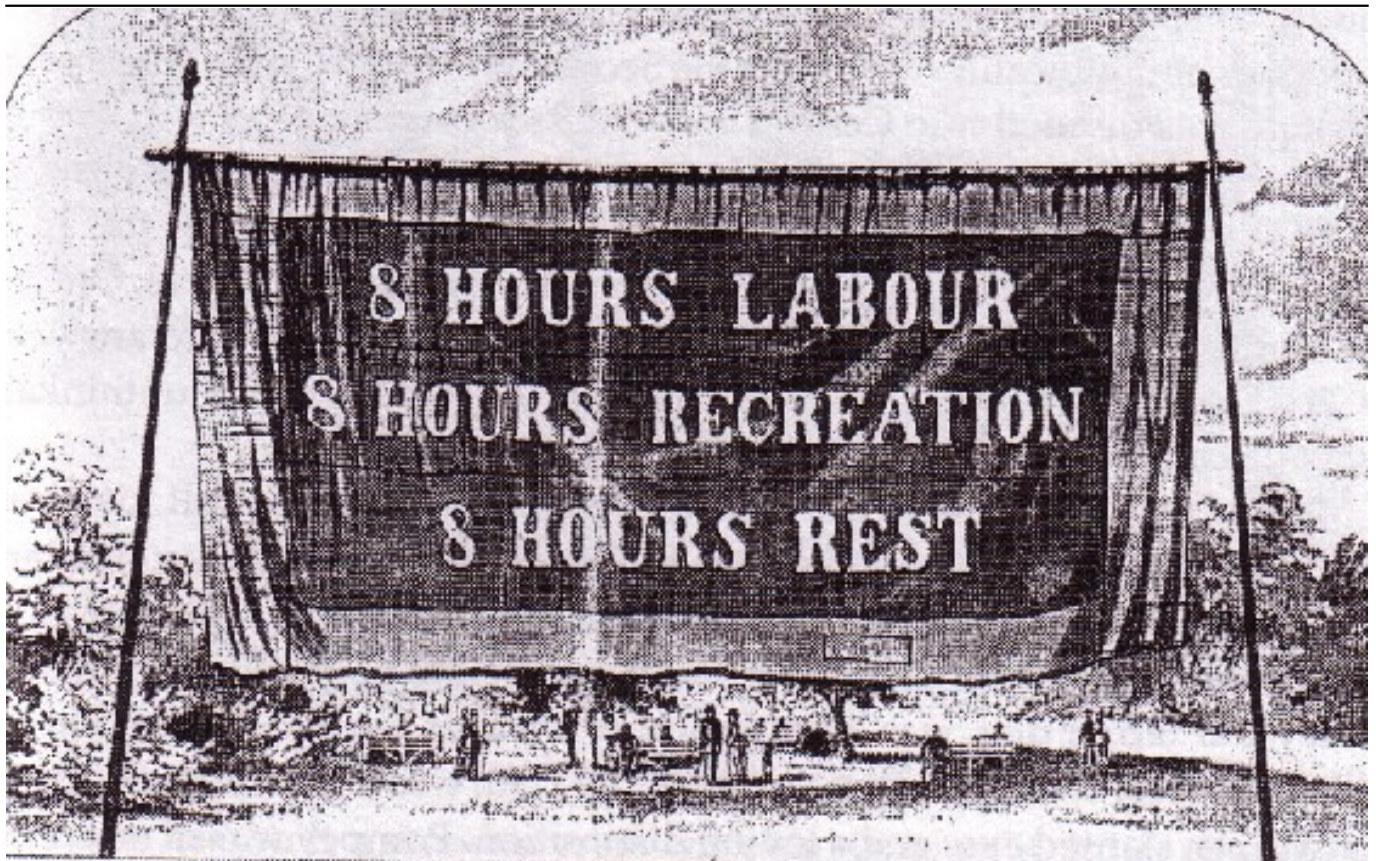
Η πρώτη Μαΐου είναι μία ετήσια γιορτή, με παγκόσμιο χαρακτήρα των ανθρώπων της μισθωτής εργασίας. Με συγκεντρώσεις και πορείες, η εργατική τάξη βρίσκει την ευκαιρία να προβάλει τα κοινωνικά και οικονομικά της επιτεύγματα και να καθορίσει το διεκδικητικό της πλαίσιο για το μέλλον. Η Πρωτομαγιά είναι απεργία και όχι αργία, όπως συμβαίνει στην Ελλάδα, αλλά και σε πολλές χώρες του κόσμου.

Η Πρωτομαγιά, ως εργατική γιορτή, καθιερώθηκε στις 20 Ιουλίου 1889, κατά τη διάρκεια του ιδρυτικού συνεδρίου της Δεύτερης Διεθνούς (Σοσιαλιστικής Διεθνούς) στο Παρίσι, σε ανάμνηση του ξεσηκωμού των εργατών του Σικάγο την 1η Μαΐου 1886, που διεκδικούσαν το οκτάωρο και καλύτερες συνθήκες εργασίας. Κατέληξε σε αιματοχυσία λίγες μέρες αργότερα, με την επέμβαση της αστυνομίας και των μπράβων της εργοδοσίας.

Την 1η Μαΐου του 1886, όπως είχε αποφασιστεί στο συνέδριο της Αμερικανικής Ομοσπονδίας Εργασίας, έγιναν τεράστιες απεργιακές κινητοποιήσεις και διαδηλώσεις στο Σικάγο, το μεγαλύτερο τότε βιομηχανικό κέντρο των ΗΠΑ. Αίτημα η μείωση των ωρών εργασίας και σύνθημα **«Οχτώ ώρες δουλειά, οχτώ ώρες ανάπαυση, οχτώ ώρες ύπνο»**.

Πρωτομαγιά

Published on 2ο Γυμνάσιο Ευόσμου "ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΚΡΙΔΗΣ"
(<http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7>)

600.000 άνθρωποι συμμετείχαν στις απεργίες που γίνονταν σε όλη τη χώρα, και πάνω από 80.000 στο Σικάγο. Αυτό το Σάββατο του 1886, μια εργάσιμη μέρα, οι εργάτες ξεκίνησαν με τις γυναίκες και τα παιδιά τους για να διαδηλώσουν ειρηνικά στον χώρο της συγκέντρωσης, στην πλατεία Haymarket. Στη γύρω περιοχή είχαν παραταχθεί αστυνομικές δυνάμεις αποτελούμενες από 1350 άτομα, οπλισμένα με οπλοπολυβόλα και περίστροφα. Κι ενώ το πλήθος παρακολουθούσε τις ομιλίες, ο επικεφαλής της αστυνομικής δύναμης διατάσσει να διαλυθεί η συγκέντρωση. Μια χειροβομβίδα εκτοξεύτηκε από την πλευρά των διαδηλωτών εναντίον των ένστολων και επί τόπου σκοτώθηκαν 7 αστυνομικοί. Στη συνέχεια, οι αστυνομικοί άρχισαν να πυροβολούν αδιακρίτως. Είναι ακόμα άγνωστος ο αριθμός των θυμάτων αφού πολλοί τραυματισμένοι κατέληξαν τις επόμενες ημέρες. Επίσημα 16 νεκροί αστυνομικοί και τέσσερις διαδηλωτές έχουν επαληθευτεί.

Η Εργατική Πρωτομαγιά ως Εθνική Εργατική Εορτή καθιερώθηκε στην Ελλάδα από τον Ιωάννη Μεταξά, στις 7 Απριλίου 1937, με το **ΦΕΚ Α 135 - 09.04.1937** τεύχος Α

Τι είχε προηγηθεί όμως;

Τα πρώτα εργατικά κινήματα στον ελλαδικό χώρο δημιουργήθηκαν ταυτόχρονα με την ανάπτυξη της καπνοκαλλιέργειας τον 19ο αιώνα. Η πρώτη απεργία στον, τότε υπό οθωμανική διοίκηση, ελλαδικό χώρο ξέσπασε την Πρωτομαγιά του 1888 στην πόλη της Δράμας. Οι καπνεργάτες είχαν ως κύριο αίτημα τις δέκα ώρες εργασίας, καθώς εκείνη την εποχή οι εργάτες απασχολούνταν από δώδεκα έως και δεκατρείς ώρες ημερησίως.

Το 1892 έγινε η πρώτη πρωτομαγιάτικη συγκέντρωση στο νεοελληνικό κράτος, από το Σοσιαλιστικό Σύλλογο του Καλλέργη. Το 1893, 2.000 εργάτες διαδήλωσαν ζητώντας οκτάωρο, Κυριακή αργία και κρατική περίθαλψη στα θύματα εργατικών ατυχημάτων. Το 1894 γίνεται μια μεγάλη συγκέντρωση, με τα ίδια αιτήματα, που λήγει με 10 συλλήψεις. Τον Αύγουστο ακολουθεί η σύλληψη του σοσιαλιστή Σταύρου Καλλέργη.

Χρειάστηκε να περάσουν 17 ολόκληρα χρόνια, ως το 1911 που γιορτάστηκε και πάλι η εργατική Πρωτομαγιά. Σ' όλο αυτό το διάστημα ξέσπασαν μεγάλες απεργίες σε όλες σχεδόν τις πόλεις της

Πρωτομαγιά

Published on 2ο Γυμνάσιο Ευόσμου "ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΚΡΙΔΗΣ"
(<http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7>)

χώρας και πολλούς κλάδους. Στο διάστημα αυτό ξέσπασαν μεγάλες απεργίες σε όλες σχεδόν τις πόλεις της Ελλάδας και σε πολλούς κλάδους.

Από το 1912 έχουμε και πάλι μακρόχρονη διακοπή του εορτασμού της Πρωτομαγιάς που θα ξαναγίνει το 1919.

Το 1924 η τότε κυβέρνηση Παπαναστασίου είχε απαγορεύσει τις πρωτομαγιάτικες εκδηλώσεις, ωστόσο μετά από κάλεσμα της ΓΣΕΕ, οι εργαζόμενοι πραγματοποίησαν συγκεντρώσεις. Οι συγκεντρώσεις χτυπήθηκαν από αξιωματικούς του στρατού, αφού είχαν αρνηθεί οι στρατιώτες να πυροβολήσουν τους διαδηλωτές. Απολογισμός ένας νεκρός, 100 τραυματίες και 100 συλληφθέντες.

Το 1936 κορυφώνονται οι διαδηλώσεις από τους καπνεργάτες της Θεσσαλονίκης. Τα γεγονότα ξεκίνησαν γύρω στον Φεβρουάριο, με κατάληψη ενός εργοστασίου ύστερα από την απόρριψη των αιτημάτων των εργατών. Αυτή γνώρισε τη συμπαράσταση καπνεργατών από άλλα εργοστάσια. Εναντίον τους χρησιμοποιήθηκε τόσο η αστυνομία όσο και ο στρατός. Δεν υπήρχε κεντρική συγκέντρωση, αλλά μικρές με ομιλητές σε διάφορα μέρη της πόλης.

Οι εργατικές κινητοποιήσεις στην πόλη κορυφώθηκαν τον Μάιο του 1936, με τη μεγάλη απεργία και διαδήλωση των καπνεργατών που πνίγηκε στο αίμα. Υπήρξαν συνολικά δώδεκα νεκροί, ανάμεσα στους οποίους και ο 25χρονος αυτοκινητιστής, Τάσος Τούσης, στη διασταύρωση Εγνατίας και Βενιζέλου.

Η παραπάνω φωτογραφία που απαθανάτισε τη μητέρα του να τον θρηνεί μόνη στο μέσον του δρόμου δημοσιεύθηκε στον Τύπο και αποτέλεσε την έμπνευση του Γιάννη Ρίτσου για τη συγγραφή της συλλογής. «Επιτάφιος», που το μελοποίησε ο Μίκης Θεοδωράκης κάποια χρόνια μετά.

Για τα χρόνια της γερμανικής κατοχής, δεν γίνεται κανένας λόγος, πως άλλωστε να γίνει, για τον εορτασμό της Πρωτομαγιάς.

Ο πρώτος μεταπολεμικός εορτασμός της Πρωτομαγιάς στη χώρα μας πραγματοποιήθηκε στο Παναθηναϊκό στάδιο, ενώ την υπόλοιπη δεκαετία του '40, οι εορτασμοί γίνονταν κυρίως σε κλειστούς χώρους.

Το 1967, με την επιβολή της στρατιωτικής δικτατορίας απαγορεύονται κάθε είδους συναθροίσεις,

Πρωτομαγιά

Published on 2ο Γυμνάσιο Ευόσμου "ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΚΡΙΔΗΣ"
(<http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7>)

ενώ το 1968 η Πρωτομαγιά καθιερώνεται ως αργία με τον Αναγκαστικό Νόμο 380/68.

Ο πρώτος εορτασμός της Πρωτομαγιάς σε συνθήκες νομιμότητας έγινε το 1975, λαμβάνει χώρα στην πλατεία Κοτζιά και είναι μαζική, ενώ από το 1976 η συγκέντρωση της Πρωτομαγιάς θα γίνεται στο Πεδίο του Άρεως μπροστά από το κτίριο της ΓΣΕΕ.

Η Πρωτομαγιά παραμένει σύμβολο ενεργών αγώνων και διεκδικήσεων και όχι μια ημέρα τυπικού εορτασμού.

Όμως η Πρωτομαγιά αποτελεί και ημέρα εορτασμού της άνοιξης για πολλές χώρες του βόρειου ημισφαιρίου. Ο εορτασμός της έχει τις ρίζες του στις παγανιστικές εορτές του παρελθόντος, με πολλά από τα αρχαία έθιμα να επιβιώνουν μέχρι και σήμερα. Στην Ελλάδα εορτάζεται εθιμοτυπικά με τη δημιουργία στεφανιών από λουλούδια. Η σημασία της ημέρας της Πρωτομαγιάς για τους αρχαίους λαούς οφείλεται στο γεγονός πως ημερολογιακά (για το βόρειο ημισφαίριο) η πρώτη ημέρα του Μαΐου βρίσκεται ανάμεσα στην εαρινή ισημερία και το θερινό ηλιοστάσιο, τοποθετείται δηλαδή στην αρχή της άνοιξης.

Τα έθιμα και οι δράσεις που συνοδεύουν τη μέρα της Πρωτομαγιάς ξεκινούν από τα βάθη της ανθρώπινης παράδοσης και περνούν από γενιά σε γενιά. Ο Μάιος είναι ο 5ος μήνας του χρόνου που - στην Ελλάδα, τη Ρώμη και μέχρι το Βυζάντιο- ήταν αφιερωμένος στον ετήσιο εορτασμό της θεάς της γονιμότητας και της γεωργίας, Δήμητρας. Η κόρη της, Περσεφόνη, που έρχεται από τον Κάτω Κόσμο αυτόν τον μήνα, από τον Άδη-σύζυγό της, ήταν ο λόγος για τη γιορτή των Ανθεστηρίων, της μεγαλόπρεπης πομπής προς τα ιερά για να προσφέρουν άνθη.

Στη λαϊκή αντίληψη ο θάνατος και η γέννηση, το καλό και το κακό συνυπάρχουν. Όλα τα σπίτια, έκτος από εκείνα που έχουν πένθος, φτιάχνουν στεφάνι για προστασία, υγεία, ευτυχία, για το μάτι, με τον ανάλογο συνδυασμό λουλουδιών. Το μαγιάτικο στεφάνι είναι αυτό που θα το δει στην πόρτα του σπιτιού, θα το ζηλέψει και θα το κλέψει ο γείτονας για να το κρεμάσει στη δική του πόρτα. Το

Πρωτομαγιά

Published on 2ο Γυμνάσιο Ευόσμου "ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΚΡΙΔΗΣ"
(<http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7>)

στεφάνι θα παραμείνει στο σπίτι μέχρι τα μέσα του καλοκαιριού. Στη γιορτή του Άη Γιάννη του Κλήδονα το ρίχνουν στη φωτιά. Ανάβουν φωτιές σε δρόμους και πλατείες και πηδούν πάνω από τη φωτιά τρεις φορές, τρέχοντας.

by oddgait on Πέμ, 01/05/2025 - 01:32

Source

URL:

<http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7/?q=el/content/%CF%80%CF%81%CF%89%CF%84%CE%BF%CE%BC%CE%B1%CE%B3%CE%B9%CE%AC>